

*Леся Кондрюк, к.е.н., доцент
Подільський державний аграрно-технічний університету
м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ОБЛІК В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ КОНКУРЕНЦІ ТА ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Розвиток економічних відносин в Україні протягом двадцяти років супроводжувався змінами стратегічних інтересів суб'єктів господарювання та держави. Перелік функцій системи обліку не змінився, однак під впливом посилення конкуренції, прояву фіскальних інтересів держави підприємства намагаються обмежити доступ до інформації, значна частина якої складає комерційну таємницю.

Планомірне впровадження протягом десяти років нових облікових стандартів, суперечливі їм часті зміни податкового законодавства, впровадження автоматизованої форми обліку стали передумовою переосмислення поглядів на функції та елементи методу обліку. З іншої сторони, незацікавленість власників у якісній організації роботи облікової служби на підприємствах спричинено проявами корумпованості у сплаті податків та платежів, відсутністю суттєвих за розміром штрафів за достовірністю формування показників при поданні фінансової та статистичної звітності.

В умовах адміністративно-планової економіки від підприємства вимагалось дотримання єдиних підходів у оцінці та методиці калькулювання продукції. На даний час підходи в оцінці змінилися, однак їх вплив на фінансові результати та порівнянність показників звітності залишається актуальним.

Кірейцев Г.Г. відзначає: "підприємницький характер діяльності формувань зумовлює потребу у механізмі узгодженого внутрішньогосподарського ціноутворення, використання якого передбачає точне обчислення показників собівартості за змінними витратами і повної собівартості одиниці товарної продукції. За допомогою оцінки та калькуляції, крім науково-пізнавальної, реалізують регулюючу, прогностичну та інформаційну його функцію" [179, с. 6].

Наказ Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств" № 132 від 18.05.2001 (із останніми змінами № 589 від 31.10.2005) розроблено саме з метою забезпечення єдності в складі і класифікації витрат, застосування методики їх планування та обліку і визначення собівартості продукції (робіт, послуг) в сільськогосподарських підприємствах різних органі-

заційно-правових форм і форм власності, включаючи їх допоміжні і підсобні підрозділи.

Незважаючи на закритість інформації про формування витрат та переваги креативного обліку виробництва мають бути рекомендовані базові форми первинних документів. Крім того, потребують перегляду та укомплектування прийняті за часів Радянського Союзу форми первинних документів (наприклад, Обліковий лист тракториста-машиніста (ф.67)), і реєстри обліку: Накопичувальна відомість обліку використання машинно-тракторного парку (ф.37-а); Накопичувальна відомість обліку роботи вантажного автотранспорту (ф.38). У цьому контексті, облік виступає як основою так і ініціатором поступального розвитку менеджменту.

Незважаючи на те, що за останні роки Міністерством аграрної політики прийняті методичні рекомендації щодо використання спеціалізованих форм первинних документів з обліку біологічних активів, основних засобів, виробничих запасів, єдиного зібрання всіх первинних документів немає.

Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від “ 4 ” червня 2009 р. № 390 пп. 5.3.10 рекомендують: ведення Звіту № 5.5 с.-г. про витрати та вихід продукції основного виробництва; промислових, допоміжних виробництв, витрат на утримання та експлуатацію машин та обладнання (рахунок 23 «Виробництво») та інших виробництв – Звіту № 5.6 с.-г. про витрати та вихід продукції (робіт, послуг) інших виробництв; загальновиробничих витрат – Звіту № 5.7 с.-г. про загальновиробничі витрати. Однак в цих формах не висвітлено документальне оформлення перерозподілу загальновиробничих витрат пропорційно величині прямих, немає рекомендованої форми розподілу калькуляційних різниць.

Посилення конкурентоспроможності підприємства неможливе без якісного обліково-інформаційного забезпечення. З метою збереження єдиних підходів у розрахунку собівартості сільськогосподарської продукції та обґрунтованого встановлення ціни необхідно оновити та упорядкувати документування обліку витрат та упорядкувати збірник первинних документів для сільськогосподарських підприємств, що стануть основою і сприятимуть розвитку креативного обліку.

Література:

1. Кірейцев Г.Г. Глобалізація економіки и уніфікація методології бухгалтерського обліку// праці конф. 18-19жовтня2007р.Житомир/за ред. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир:ЖІТІ, 2007. – 28С.

2. Наказ Міністерства аграрної політики України "Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств" N 132 від 18.05.2001 (із останніми змінами від 31.10.2005 Наказу N 589);
3. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств затверджені Наказом Міністерства аграрної політики України від " 4 " червня 2009 р. № 390

*Анжеліка Крутова, к.е.н., доцент
Харківський державний університет харчування та торгівлі
м. Харків, Україна*

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ У РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Зміна світогляду, яка відбулася на межі третього тисячоліття, зумовила революція в області комунікацій та інформації. Твердження Ротшильда про те, що хто володіє інформацією, той володіє світом, сьогодні є справедливим як ніколи. Масова комп'ютеризація, впровадження і розвиток новітніх інформаційних технологій призвели до вражаючих змін технології освіти, бізнесу, промислового виробництва і наукових досліджень. Даний процес супроводжується появою у складі життєво важливих інтересів особистості та суспільства сукупності нових потреб, задоволення яких надійно забезпечить здійснення та можливість прогресивного розвитку всіх суб'єктів соціально-економічних відносин. Звичайно процеси інформатизації різних аспектів людської діяльності вимагають перегляду ключових засад їх безпеки.

Згідно зі статтею 1 ЗУ «Про основи національної безпеки України» безпека визначається, як «захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам ...». Не завжди під «захищеністю ... інтересів» малася на увазі також безпека інформаційна. Однак, у сучасних умовах інформаційна сфера розглядається як системоутворюючий чинник життя суспільства і активно впливає на стан політичної, економічної, оборонної та інших складових безпеки України. Інформатизація, яка є визначальним фактором впливу на розвиток суспільно-економічної формації, обумовлює істотну залежність національної